

ПРИКАЗ

12.10.2023

Казан

№

БОЕРЫК

621-П

Татарстан Республикасының Арча муниципаль районында урнашкан «Түбән Мәтәскә кабер ташлары» XVI – XVII гасырлар федераль әһәмияттәге мәдәни мирас объекты территориясә чикләрен һәм махсус файдалану режимын раслау турында

«Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләре) турында» 2002 елның 25 июнәндәге 73-ФЗ номерлы Федераль закон, «Татарстан Республикасында мәдәни мирас объектлары турында» 2005 елның 1 апреләндәге 60-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законы, Татарстан Республикасы Министрлар Кабинетының 2018 елның 12 июләндәге 565 номерлы «Мәдәни мирас объектларын саклау буенча Татарстан Республикасы комитеты мәсьәләләре» карары нигезендә боерам:

1. Расларга:

бу боерыкка 1 кушымта нигезендә Татарстан Республикасының Арча муниципаль районында урнашкан «Түбән Мәтәскә кабер ташлары» XVI – XVII гасырлар федераль әһәмияткә ия мәдәни мирас объекты территориясенә чикләрен (бастырып чыгарылырга тиеш түгел);

бу боерыкка 2 кушымта нигезендә Татарстан Республикасының Арча муниципаль районында урнашкан «Түбән Мәтәскә кабер ташлары» XVI – XVII гасырлар федераль әһәмияткә ия мәдәни мирас объекты территориясеннән махсус файдалану режимын.

2. Мәдәни мирас объектларын исәпкә алу һәм шәһәр төзелешә эшчәнлегә бүлегенә күрсәтелгән мәдәни мирас объекты территориясә чикләре турындагы белешмәләрне Бердәм күчәмсез милек дәүләт реестрына һәм Россия Федерациясә халыкларының мәдәни мирас объектларының (тарихи һәм мәдәни һәйкәлләренә) бердәм дәүләт реестрына кертүне тәмин итәргә.

3. Боерыкның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

Татарстан Республикасының Арча муниципаль районында «Түбән Мәтәскә кабер
ташлары» XVI – XVII гасырлар федераль әһәмияткә ия мәдәни мирас объекты
чикләреннән **махсус файдалану режимы**

Археологик мирас объекты чикләрендә урнашкан жир кишәрлекләреннән файдалануның аерым режимы “Россия Федерациясе халыкларының мәдәни мирас объектлары (тарих һәм мәдәният һәйкәлләре) турында” 2002 елның 25 июнендәге 73-ФЗ номерлы Федераль законда (алга таба - 73-ФЗ номерлы Федераль закон), 73-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясында күрсәтелгән жир, төзелеш, мелиорация, хужалык эшләре, археологик мирас объектынның сакланышын тәмин итү, шулай ук гражданнарның аннан файдалана алуын тәмин итү шартларында урманнардан һәм башка эшләрдән файдалану эшләрен башкару мөмкинлеген күздә тотта.

1. Рөхсәт ителә:

мәдәни мирас объектларын саклауның федераль органы тарафыннан бирелгән рөхсәт (ачык бит) нигезендә археологик предметларны эзләү һәм алу максаты булган эшләргә дә кертеп, һәйкәлне өйрәнү эшләрен башкару;

һәйкәлне саклау, алардан файдалану, аларны популярлаштыру һәм саклау өлкәсендә вәкаләтле орган белән килештерелгән жир, төзелеш, мелиоратив, хужалык эшләрен башкару проектларында һәйкәлнең сакланышын тәмин итү турындагы мәжбүри бүлекләр нигезендә саклау, һәйкәл территориясе чикләрендә урманнардан һәм башка эшләрдән файдалану эшләре яисә һәйкәлнең сакланышын тәмин итү проектлары йә коткару археологик кыр эшләрен башкару планнары нигезендә саклау эшләрен башкару;

археологик мирас объектынның сакланышын тәмин итү шарты белән, жирләрдән, төзелеш, мелиорация, хужалык эшләрен, урманнардан файдалану һәм башка эшләр башкару;

һәйкәлне музейлаштыру чараларын үткәрү;

законнар нигезендә гражданнарның һәйкәлгә керүен оештыру;

үлән үләннәрен чаптыру, үзлегеннән һәм порослей килеп чыккан агачларны һәм куакларны коры-сарыдан чистарту.

2. Тыела:

мәдәни (археологик) мирас объекты территориясендә туфрақ катламын бозуга бәйле, әлегә мәдәни мирас объектынның сакланышын тәмин итү турындагы мәжбүри бүлекләргә дәүләт хақимиятенә тиешле вәкаләтле органы тарафыннан килештерелгән, мондый эшләр башкару проектларында яисә күрсәтелгән мәдәни мирас объектынның сакланышын тәмин итү проектларында яисә башкарыла торган эшләргә мәдәни мирас объектына йогынтысын бәяләүне үз эченә ала торган

коткару археологик кыр эшләрән башкару планында жир төзелешен, жир төзелешен, төзелеш, мелиорация, хужалык һәм башка эшләрне проектлау һәм үткөрү;
грунт, каты һәм башка, шул исәптән төзелеш калдыкларын туплау;
грунт һәм башка токымнарны алу;
тиешле урыннардан тыш чүп-чар, көнкүреш калдыкларын түгү.